

**Υπόθεση C-896/19**

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως κατά το άρθρο 98,  
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

**Ημερομηνία καταθέσεως:**

5 Δεκεμβρίου 2019

**Αιτούν δικαστήριο:**

Qorti Ċivili Prim'Awla - Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali (Μάλτα)

**Ημερομηνία της απόφασης του αιτούντος δικαστηρίου:**

25 Νοεμβρίου 2019

**Προσφεύγουσα:**

Repubblika

**Καθού η προσφυγή:**

Il-Prim Ministru

**Παρεμβαίνων:**

WY

---

## Οι διάδικοι

- 1 Οι διάδικοι της προσφυγής της κύριας δίκης είναι η «Repubblica», μια ένωση καταχωρισμένη ως νομικό πρόσωπο στο μητρώο νομικών προσώπων, υπό την ιδιότητα της προσφεύγουσας, και ο Πρωθυπουργός της Μάλτας, υπό την ιδιότητα του καθού η προσφυγή. Στον WY επετράπη να παρέμβει στην υπό κρίση υπόθεση, υπό την ιδιότητα που αυτός είχε κατά τον χρόνο καταθέσεως της παρεμβάσεώς του.

## Η διαφορά της κύριας δίκης

- 2 Η προσφυγή της προσφεύγουσας στηρίζεται στο άρθρο 116 του Συντάγματος της Μάλτας, το οποίο θεσπίζει την *actio popularis*.
- 3 Η προσφεύγουσα, διασαφηνίζοντας ότι η προσφυγή της περιορίζεται στην αμφισβήτηση των διορισμών που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Απριλίου 2019 (ιδίως των διορισμών τριών νέων ειρηνοδικών και των διορισμών ως τακτικών δικαστών τριών ήδη υφιστάμενων ειρηνοδικών), καθώς και οποιουδήποτε άλλου διορισμού ενδέχεται να εκκρεμεί έως την έκδοση αποφάσεως επί της παρούσας διαδικασίας, ζητεί:
  - να αναγνωριστεί ότι, βάσει του ισχύοντος συστήματος διορισμών των δικαστικών λειτουργών, όπως αυτό ρυθμίζεται από τα άρθρα 96, 96Α και 100 του Συντάγματος, η Μάλτα δεν συμμορφώνεται προς τις υποχρεώσεις που υπέχει σύμφωνα με τον συνδυασμό των διατάξεων του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 19, παράγραφος 1, ΣΕΕ και του άρθρου 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), καθώς και του άρθρου 39 του ίδιου του Συντάγματος και του άρθρου 6 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (στο εξής: ΕΣΔΑ).
  - να αναγνωριστεί ότι κάθε διορισμός δικαστικού λειτουργού δυνάμει του ισχύοντος συστήματος και ενόσω εκκρεμεί η έκδοση αποφάσεως επί της παρούσας διαδικασίας είναι καταχρηστικός, παράνομος, άκυρος και δεν παράγει έννομα αποτελέσματα.
  - την απαγόρευση περαιτέρω διορισμών δικαστικών λειτουργών εκτός εάν αυτοί πραγματοποιηθούν σύμφωνα με τις συστάσεις που αναφέρονται στη γνωμοδότηση της Επιτροπής της Βενετίας και τις διατάξεις του άρθρου 19, παράγραφος 1, ΣΕΕ και του άρθρου 47 του Χάρτη.
- 4 Ο καθού αντιτάσσει ότι οι διατάξεις του Συντάγματος δεν αντιβαίνουν ούτε στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε στον Χάρτη ούτε στο άρθρο 39 του Συντάγματος ούτε στο άρθρο 6 ΕΣΔΑ. Υποστηρίζει ότι το μαλτέζικο νομικό σύστημα προβλέπει έναν μηχανισμό ο οποίος εγγυάται την αποτελεσματική

πρόσβαση σε ανεξάρτητα και αμερόληπτα δικαστήρια, διασφαλίζοντας ένα αποτελεσματικό ένδικο μέσο σύμφωνα με το δικονομικό δίκαιο. Ο καθού επιμένει ότι οι συστάσεις της Επιτροπής της Βενετίας δεν δεσμεύουν το κράτος προς το οποίο απευθύνονται και, ως εκ τούτου, δεν απαγορεύουν στο κράτος να θεσπίζει άλλα συστήματα. Συγκεκριμένα, με τις τροποποιήσεις που υιοθετήθηκαν το 2016, οι οποίες εγκρίθηκαν ομοφώνως από το μαλτέζικο Κοινοβούλιο, συστάθηκε η Επιτροπή Δικαστικών Διορισμών (στο εξής: ΕΔΔ). Επιπλέον, τα αιτήματα περί αναγνώρισεως της ακυρότητας των διορισμών που πραγματοποιήθηκαν μέσω του ισχύοντος συστήματος και παύσεως των διορισμών δικαστικών λειτουργών με το ισχύον σύστημα είναι παράλογα στον βαθμό που, εάν ληφθεί το συγκεκριμένο μέτρο, θα έχει δραστικές επιπτώσεις σε οποιονδήποτε διορισμό πραγματοποιήθηκε από τη στιγμή που ετέθη σε ισχύ το Σύνταγμα μέχρι και σήμερα και, με τον τρόπο αυτό, θα παραλύσουν, ουσιαστικά, τα δικαστήρια.

- 5 Ο παρεμβαίνων παραπέμπει σε αρκετά νομικά συστήματα στα οποία τα μέλη του δικαστικού σώματος διορίζονται από την εκτελεστική εξουσία, συμπεριλαμβανομένου του Δικαστηρίου της Ένωσης, στο οποίο οι υποψήφιοι που διορίζονται ως δικαστές επιλέγονται από την εκτελεστική εξουσία κάθε κράτους μέλους.

#### **Η διαδικασία ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων**

- 6 Η προσφεύγουσα άσκησε την προσφυγή της με την κατάθεση δικογράφου ενώπιον του Qorti Ċivili Prim'Awla - Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali [πρώτο τμήμα πολιτικών δικαστηρίων (συνταγματική δικαιοδοσία)] (στο εξής: αιτούν δικαστήριο) στις 25 Απριλίου 2019. Ζήτησε, αφενός, η προσφυγή της να εξεταστεί με τη διαδικασία του κατεπείγοντος και, αφετέρου, να παύσουν άμεσα οι διορισμοί ειρηνοδικών και δικαστών, οι οποίοι επρόκειτο να πραγματοποιηθούν κατά την ημέρα εκείνη.
- 7 Με διάταξη που εξέδωσε την ίδια ημέρα, το αιτούν δικαστήριο έκρινε ότι οι διορισμοί νέων δικαστικών λειτουργών δεν συνιστούν περιστάσεις ικανές να προκαλέσουν ανεπανόρθωτη βλάβη.
- 8 Στις 26 Απριλίου 2019, ο καθού και ο Υπουργός Δικαιοσύνης, ο οποίος χαρακτηρίστηκε επίσης ως καθού, προέβαλαν αρκετές ενστάσεις τόσο προδικαστικής φύσεως όσο και επί της ουσίας της υποθέσεως.
- 9 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση που έλαβε χώρα στις 29 Απριλίου 2019 η προσφεύγουσα ζήτησε την υποβολή αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο της Ένωσης και τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων από το αιτούν δικαστήριο μέχρι την έκδοση της προδικαστικής αποφάσεως. Ο καθού και ο Υπουργός Δικαιοσύνης αντιτέθηκαν στα ως άνω αιτήματα καθόσον, για να συνεχιστεί η διαδικασία, θα πρέπει πρώτα να εξεταστούν διάφορες ενστάσεις ως προς τη φύση της υποθέσεως.

- 10 Στις 22 Μαΐου 2019, το αιτούν δικαστήριο απεφάνθη μερικώς επί των ενστάσεων που προέβαλαν ο καθού και ο Υπουργός Δικαιοσύνης. Καίτοι έκρινε ότι η προσφεύγουσα δεν νομιμοποιείται ενεργητικώς να ασκήσει την προσφυγή της επί τη βάσει του άρθρου 6 ΕΣΔΑ ή λόγω προσβολής των θεμελιωδών δικαιωμάτων που προστατεύονται από το Σύνταγμα, εντούτοις θεώρησε ότι η προσφυγή της προσφεύγουσας ερείδεται στο άρθρο 116 του Συντάγματος και, ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο μπορούσε να προχωρήσει στην εξέτασή της σε αυτή τη βάση.
- 11 Κατά την ίδια ημέρα, το αιτούν δικαστήριο εξέδωσε διάταξη με την οποία απέρριψε το αίτημα της προσφεύγουσας για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων και επιφυλάχθηκε ως προς την απόφαση σχετικά με την υποβολή αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως.
- 12 Η προσφεύγουσα άσκησε έφεση κατά της μερικής αποφάσεως και της διατάξεως που προαναφέρθηκαν. Ο καθού και ο Υπουργός Δικαιοσύνης άσκησαν έφεση κατά της μερικής αποφάσεως.
- 13 Με απόφαση που εκδόθηκε στις 27 Σεπτεμβρίου 2019, το Qorti Kostituzzjonali (Συνταγματικό Δικαστήριο) επικύρωσε τη μερική απόφαση κατά το μέτρο που το αιτούν δικαστήριο έκρινε ότι η προσφεύγουσα δεν είχε έννομο συμφέρον να ασκήσει προσφυγή βάσει του άρθρου 6 ΕΣΔΑ ή λόγω προσβολής των θεμελιωδών δικαιωμάτων που προστατεύονται από το Σύνταγμα. Το Συνταγματικό Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι η προσφεύγουσα μπορούσε να στηρίξει την προσφυγή της, στον βαθμό που επικαλείται παράβαση του άρθρου 19, παράγραφος 1, ΣΕΕ και του άρθρου 47 του Χάρτη, στο άρθρο 116 του Συντάγματος. Το Συνταγματικό Δικαστήριο δεν δέχθηκε ως διάδικο τον Υπουργό Δικαιοσύνης, καθόσον έκρινε ότι αυτός δεν νομιμοποιείται ως καθού.
- 14 Η υπόθεση αναπέμφθηκε στο αιτούν δικαστήριο προκειμένου αυτό να αποφανθεί επί της ουσίας. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση που διεξήχθη στις 7 Οκτωβρίου 2019, η προσφεύγουσα ζήτησε από το αιτούν δικαστήριο την υποβολή αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως. Με διάταξη που εξέδωσε στις 4 Νοεμβρίου 2019, το αιτούν δικαστήριο έκανε δεκτό το αίτημα υποβολής αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο της Ένωσης σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 19, παράγραφος 1, ΣΕΕ και του άρθρου 47 του Χάρτη.
- 15 Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση που διεξήχθη στις 30 Οκτωβρίου 2019, η προσφεύγουσα αποσαφήνισε ότι με την προσφυγή της στρέφεται έναντι όλων των διορισμών που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Απριλίου 2019, καθώς και έναντι κάθε άλλου διορισμού που ενδέχεται να πραγματοποιηθεί χωρίς την τροποποίηση της εφαρμοστέας νομοθεσίας.

### **Νομικό πλαίσιο**

- 16 Οι σχετικές με την παρούσα υπόθεση διατάξεις, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων που προσβάλλονται στην κύρια δίκη, δηλαδή των άρθρων 96, 96Α και

100, βρίσκονται στο κεφάλαιο VIII του Συντάγματος, το οποίο τέθηκε σε ισχύ το 1964.

- 17 Το άρθρο 96, παράγραφος 1, και το άρθρο 100, παράγραφος 1, ορίζουν, αντιστοίχως, ότι οι δικαστές των ανωτέρων δικαστηρίων και οι ειρηνοδίκες που υπηρετούν στα ιεραρχικά κατώτερα δικαστήρια «διορίζονται από τον Πρόεδρο [της Δημοκρατίας], ο οποίος ενεργεί κατόπιν προτάσεως του Πρωθυπουργού». Προκειμένου ένας υποψήφιος να διοριστεί ως δικαστής ή ως ειρηνοδίκης πρέπει να πληροί ορισμένα κριτήρια. Όσον αφορά την απαιτούμενη επαγγελματική εμπειρία, οι υποψήφιοι πρέπει να αποδεικνύουν ότι έχουν ασκήσει το επάγγελμα του δικηγόρου στη Μάλτα για χρονικό διάστημα τουλάχιστον επτά ετών στην περίπτωση των ειρηνοδικών (άρθρο 100, παράγραφος 2) και τουλάχιστον 12 ετών στην περίπτωση των δικαστών (άρθρο 96, παράγραφος 2).
- 18 Το Σύνταγμα προβλέπει ότι τα μέλη του δικαστικού σώματος διορίζονται μέχρι της συνταξιοδοτήσεώς τους, ήτοι μέχρι το εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους (άρθρο 97, παράγραφος 1, για τους δικαστές, άρθρο 100, παράγραφος 3, για τους ειρηνοδίκες). Το Σύνταγμα ορίζει επίσης ότι ουδείς μπορεί να παύσει τους δικαστικούς λειτουργούς από τα καθήκοντά τους πλην του Προέδρου της Δημοκρατίας κατόπιν προτάσεως της Βουλής των Αντιπροσώπων, η οποία στηρίζεται στην πλειοψηφία των δύο τρίτων των μελών του εν λόγω σώματος και με την οποία ζητείται η εν λόγω παύση λόγω αποδεδειγμένης ανικανότητας ασκήσεως των καθηκόντων τους (είτε αυτή οφείλεται σε σωματική ή πνευματική αναπηρία είτε σε οποιονδήποτε άλλο λόγο) ή λόγω αποδεδειγμένης ανάρμοστης συμπεριφοράς (άρθρο 97, παράγραφος 2, για τους δικαστές, άρθρο 100, παράγραφος 4, για τους ειρηνοδίκες).
- 19 Οι κανόνες αυτοί ισχύουν από την ανεξαρτητοποίηση της Μάλτας το 1964, χωρίς ουδέποτε να ανακύψει οποιοδήποτε νομικό ζήτημα, όπως αυτό που εγείρεται στην παρούσα υπόθεση. Οι ίδιοι κανόνες ίσχυαν πριν από την επικύρωση της ΕΣΔΑ από τη Μάλτα καθώς και προτού η Μάλτα γίνει μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 20 Το 2016 επήλθαν αρκετές συνταγματικές τροποποιήσεις. Στις τροποποιήσεις αυτές περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η θέσπιση του άρθρου 96Α, με το οποίο συστάθηκε η ΕΔΔ. Το άρθρο 96Α, παράγραφος 1, προβλέπει ότι στη σύνθεση της ΕΔΔ μετέχουν ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ο Γενικός Εισαγγελέας, ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο Επίτροπος Διοικητικών Ερευνών (Διαμεσολαβητής) και ο Πρόεδρος της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων. Το άρθρο 96Α, παράγραφος 2, ορίζει ότι στην ΕΔΔ προεδρεύει ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου και, αν αυτός απουσιάζει, ο αμέσως αρχαιότερος στην ιεραρχία δικαστής. Το άρθρο 96Α, παράγραφοι 3 έως 8, ορίζει τα ακόλουθα:
- «(3) (a) Ουδείς μπορεί να διοριστεί ως μέλος της [ΕΔΔ] ή να εξακολουθεί να κατέχει τη θέση αυτή εφόσον είναι Υπουργός, Υφυπουργός, μέλος της Βουλής των Αντιπροσώπων, μέλος ή αξιωματούχος τοπικής κυβερνήσεως ή υποψήφιος πολιτικού κόμματος:

Στην περίπτωση που ο Πρόεδρος της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων δεν διαθέτει τα απαιτούμενα προσόντα για να διοριστεί ή να ασκεί τα καθήκοντά του κατά τα προαναφερθέντα, η Ολομέλεια διορίζει άλλον δικηγόρο προκειμένου να μετάσχει στη σύνθεση της [ΕΔΔ] αντ' αυτού.

- (b) Η θέση μέλους της [ΕΔΔ] καθίσταται κενή εφόσον προκύψουν οποιεσδήποτε περιστάσεις υπό τις οποίες, εάν το πρόσωπο αυτό δεν αποτελούσε μέλος της [ΕΔΔ], δεν θα μπορούσε να μετέχει στη σύνθεσή της.
- (c) Τα μέλη της [ΕΔΔ] μπορούν να απομακρυνθούν από τη θέση τους ή να παυθούν από τα καθήκοντά τους για τους ίδιους λόγους που ισχύουν για τους δικαστές των ανωτέρων δικαστηρίων.
- [...]
- (4) Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, τα μέλη της [ΕΔΔ] ενεργούν κατά την προσωπική τους κρίση και δεν ακολουθούν οδηγίες ούτε υπόκεινται στον έλεγχο οιασδήποτε προσώπου ή αρχής.
- (5) Στην [ΕΔΔ] υπάρχει Γραμματέας, ο οποίος διορίζεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης.
- (6) Τα καθήκοντα της [ΕΔΔ] συνίστανται:
- (a) στη λήψη και την εξέταση αιτήσεων εκδηλώσεως ενδιαφέροντος προσώπων τα οποία επιθυμούν να διοριστούν ως δικαστές στα ανώτερα δικαστήρια (εκτός από τη θέση του Προέδρου του Ανωτάτου Δικαστηρίου) ή ως ειρηνοδίκες στα ιεραρχικά κατώτερα δικαστήρια, εκτός από τα πρόσωπα στα οποία εφαρμόζεται το στοιχείο (e).
- (b) στη διατήρηση μόνιμου αρχείου των αιτήσεων εκδηλώσεως ενδιαφέροντος που μνημονεύονται στο στοιχείο (a) και των σχετικών με αυτές πράξεων, το οποίο είναι απόρρητο και στο οποίο έχουν πρόσβαση μόνο τα μέλη της [ΕΔΔ], ο Πρωθυπουργός και ο Υπουργός Δικαιοσύνης.
- (c) στη διεξαγωγή συνεντεύξεων και αξιολογήσεων των υποψηφίων για τις προαναφερθείσες θέσεις κατά τον τρόπο που θεωρεί κατάλληλο και, προς τούτο, στην αίτηση λήψεως πληροφοριών από οποιαδήποτε δημόσια αρχή θεωρεί ευλόγως ότι απαιτείται.
- (d) στην παροχή γνωμοδοτήσεων στον Πρωθυπουργό μέσω του Υπουργού Δικαιοσύνης σχετικά με την αξιολόγησή της επί της επιλεξιμότητας και των προσόντων των υποψηφίων προς διορισμό στις προαναφερθείσες θέσεις.
- (e) στην παροχή γνωμοδοτήσεων, όταν αυτό ζητείται από τον Πρωθυπουργό, σχετικά με την επιλεξιμότητα και τα προσόντα των

προσώπων που ήδη κατέχουν τα αξιώματα του Γενικού Εισαγγελέα, του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του Επιτρόπου Διοικητικών Ερευνών (Διαμεσολαβητή) ή του ειρηνοδίκη που υπηρετεί στα ιεραρχικά κατώτερα δικαστήρια ο οποίος επιθυμεί να διοριστεί σε θέση στο δικαστικό σώμα.

(f) στην παροχή συμβουλών σχετικά με διορισμούς σε οποιοδήποτε άλλο δικαστικό αξίωμα ή θέση στα δικαστήρια, την οποία μπορεί να ζητεί οποτεδήποτε ο Υπουργός Δικαιοσύνης:

Η αναφερόμενη στο στοιχείο (d) αξιολόγηση πραγματοποιείται το αργότερο εντός εξήντα ημερών από τη στιγμή που περιέρχεται στην [ΕΔΔ] η αίτηση εκδηλώσεως ενδιαφέροντος και η αναφερόμενη στα στοιχεία (e) και (f) γνωμοδότηση παρέχεται το αργότερο εντός τριάντα ημερών από τη στιγμή που ζητήθηκε, ή εντός άλλων προθεσμιών που τάσσει ο Υπουργός Δικαιοσύνης, με τη σύμφωνη γνώμη της [ΕΔΔ], μέσω δημοσιεύσεως διατάγματος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

- (7) Οι διαδικασίες της [ΕΔΔ] είναι εμπιστευτικές και διεξάγονται κεκλεισμένων των θυρών και κανένα μέλος ή γραμματέας της [ΕΔΔ] δεν μπορεί να κληθεί να καταθέσει ενώπιον δικαστηρίου ή άλλης αρχής σε σχέση με έγγραφα που ελήφθησαν από την Επιτροπή ή για οποιοδήποτε ζήτημα εξετάστηκε ή γνωστοποιήθηκε προς την [ΕΔΔ].
- (8) Η [ΕΔΔ] καθορίζει η ίδια τη διαδικασία που ακολουθεί και υποχρεούται να δημοσιεύει, με τη συναίνεση του Υπουργού Δικαιοσύνης, τα κριτήρια στα οποία στηρίζονται οι εκτιμήσεις της.»
- 21 Όπως υπογραμμίζεται στο άρθρο 96Α, παράγραφος 6, καθήκον της [ΕΔΔ] είναι, μεταξύ άλλων, να καθορίζει τους υποψήφιους που θα μπορούσαν να προταθούν στον Πρωθυπουργό για διορισμό ως μέλη του δικαστικού σώματος. Το καθήκον αυτό αποτυπώνεται στο άρθρο 96, παράγραφοι 3 και 4, όσον αφορά τους δικαστές και στο άρθρο 100, παράγραφοι 5 και 6, όσον αφορά τους ειρηνοδίκες. Οι εν λόγω διατάξεις τέθηκαν σε ισχύ το 2016.
- 22 Το άρθρο 96, παράγραφοι 3 και 4, του Συντάγματος ορίζει τα ακόλουθα:
- «(3) Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 4, πριν ο Πρωθυπουργός γνωμοδοτήσει σύμφωνα με την παράγραφο 1 όσον αφορά τον διορισμό δικαστή στα ανώτερα δικαστήρια (εκτός από τον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου), θα πρέπει να έχει διενεργηθεί η αξιολόγηση της [ΕΔΔ] που συστάθηκε με το άρθρο 96Α του Συντάγματος, όπως αυτή καθορίζεται στα στοιχεία c, d ή e, του σημείου 6, του προαναφερθέντος άρθρου 96Α.
- (4) Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3, ο Πρωθυπουργός διατηρεί το δικαίωμα να επιλέξει να μη συμμορφωθεί προς το αποτέλεσμα της αξιολογήσεως που αναφέρεται στην παράγραφο 3:

Στην περίπτωση που ο Πρωθυπουργός κάνει χρήση της εξουσίας που προβλέπει η παρούσα παράγραφος, ο Πρωθυπουργός ή ο Υπουργός Δικαιοσύνης:

(a) δημοσιεύουν εντός πέντε ημερών στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ανακοίνωση της απόφασης να κάνουν χρήση της συγκεκριμένης δυνατότητας και αιτιολογούν την εν λόγω απόφασή τους· και

(b) ανακοινώνουν στη Βουλή των Αντιπροσώπων την εν λόγω απόφασή τους, εξηγώντας τους λόγους στους οποίους αυτή στηρίχθηκε, το αργότερο μέχρι τη δεύτερη συνεδρίαση του σώματος μετά την υποβολή της γνωμοδοτήσεως στον Πρόεδρο [της Δημοκρατίας], σύμφωνα με την παράγραφο 1:

Ορίζεται περαιτέρω ότι οι διατάξεις του πρώτου στοιχείου της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται στη διαδικασία διορισμού του Προέδρου του Ανωτάτου Δικαστηρίου.»

- 23 Το άρθρο 100 είναι διατυπωμένο υπό όρους παρόμοιους με αυτούς του άρθρου 96 αλλά αφορά τους διορισμούς των ειρηνοδικών στα ιεραρχικά κατώτερα δικαστήρια. Το άρθρο 100, παράγραφοι 5 και 6 ορίζει τα ακόλουθα:

«(5) Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 6, πριν ο Πρωθυπουργός γνωμοδοτήσει σύμφωνα με την παράγραφο 1 για τον διορισμό ειρηνοδίκη στα ιεραρχικά κατώτερα δικαστήρια, θα πρέπει να έχει διενεργηθεί η αξιολόγηση της [ΕΔΔ] που συστάθηκε με το άρθρο 96Α του Συντάγματος, όπως αυτή καθορίζεται στα στοιχεία c, d ή e, του σημείου 6, του προαναφερθέντος άρθρου 96Α.

(6) Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 5, ο Πρωθυπουργός διατηρεί το δικαίωμα να μη συμμορφωθεί προς το αποτέλεσμα της αξιολογήσεως που αναφέρεται στην παράγραφο 5:

Στην περίπτωση που ο Πρωθυπουργός κάνει χρήση της εξουσίας που του απονέμεται από την παρούσα παράγραφο, ο Πρωθυπουργός ή ο Υπουργός Δικαιοσύνης:

(a) δημοσιεύουν εντός πέντε ημερών στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ανακοίνωση της απόφασης να κάνουν χρήση της συγκεκριμένης δυνατότητας και αιτιολογούν την εν λόγω απόφασή τους· και

(b) ανακοινώνουν στη Βουλή των Αντιπροσώπων την εν λόγω απόφασή τους, εξηγώντας τους λόγους στους οποίους αυτή στηρίχθηκε, το αργότερο μέχρι τη δεύτερη συνεδρίαση του σώματος μετά την υποβολή της γνωμοδοτήσεως στον Πρόεδρο [της Δημοκρατίας], σύμφωνα με την παράγραφο 1.»



24 Τα ζητήματα που άπτονται του πειθαρχικού ελέγχου των δικαστικών λειτουργών υπάγονται στην αποκλειστική δικαιοδοσία του Δικαστικού Συμβουλίου (στο εξής: ΔΣ). Το ΔΣ θεσπίστηκε και διέπεται από το άρθρο 101B του Συντάγματος. Το άρθρο 101B, παράγραφος 1, ορίζει ότι το ΔΣ αποτελείται από τρεις δικαστικούς λειτουργούς οι οποίοι δεν μετέχουν ως μέλη στην Επιτροπή Διοικήσεως της Δικαιοσύνης και εκλέγονται από τους δικαστές και τους ειρηνοδίκες. Το άρθρο αυτό διευκρινίζει ότι, στις πειθαρχικές διαδικασίες εις βάρος ειρηνοδικών, τα δύο από τα τρία μέλη πρέπει να είναι ειρηνοδίκες, ενώ στις πειθαρχικές διαδικασίες εις βάρος δικαστών, δύο από τα τρία μέλη πρέπει να είναι δικαστές. Ο Πρόεδρος του ΔΣ εκλέγεται από τα ίδια τα μέλη του ΔΣ και είναι ένας εξ αυτών (άρθρο 101B, παράγραφος 2). Κατά το άρθρο 101B, παράγραφος 3, οποιοδήποτε μέλος του ΔΣ μπορεί να παυθεί από τα καθήκοντά του ή να απομακρυνθεί από τη θέση του για τους ίδιους λόγους που ισχύουν για τους δικαστές των ανωτέρων δικαστηρίων. Σε αυτή την περίπτωση, η Επιτροπή Διοικήσεως της Δικαιοσύνης διορίζει ένα αναπληρωματικό μέλος. Αν το ΔΣ κρίνει ότι οποιοσδήποτε δικαστικός λειτουργός έχει υποπέσει σε σοβαρή παράβαση, το άρθρο 101B, παράγραφος 10, προβλέπει τα ακόλουθα:

«(10) Εάν το [ΔΣ] κρίνει ότι δικαστής ή ειρηνοδίκης έχει παραβεί τον Κώδικα Δεοντολογίας των Δικαστικών Λειτουργών πρέπει:

[...]

(c) εφόσον θεωρεί ότι η παράβαση είναι τόσο σοβαρή ώστε να συνεπάγεται την απομάκρυνση του δικαστή ή του ειρηνοδίκη από τη θέση του, διαβιβάζει τα πορίσματά του στην Επιτροπή Διοικήσεως της Δικαιοσύνης, η οποία εξετάζει κατά πόσον οι συγκεκριμένες ενδείξεις συνιστούν επαρκή εκ πρώτης όψεως αποδεικτικά στοιχεία και, εφόσον κρίνει ότι υφίστανται τέτοιου είδους αποδεικτικά στοιχεία, η Επιτροπή θέτει τον δικαστή ή τον ειρηνοδίκη σε προσωρινή αργία και παραπέμπει το ζήτημα στον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων και στον Πρωθυπουργό. Κατά το χρονικό διάστημα που ο δικαστής ή ο ειρηνοδίκης παραμένει σε προσωρινή αργία δυνάμει των διατάξεων της παρούσας παραγράφου, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι μήνες, ο δικαστής ή ο ειρηνοδίκης δικαιούται να λαμβάνει το ήμισυ του μισθού και των επιδομάτων που αντιστοιχούν στη θέση του και μετά την παρέλευση της προαναφερθείσας περιόδου των έξι μηνών δικαιούται το σύνολο του μισθού και των επιδομάτων που αντιστοιχούν στη θέση του, ανεξαρτήτως αν έχει περατωθεί η εξέταση της υποθέσεώς του ή όχι. Στην περίπτωση που η διαδικασία ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων δεν καταλήξει στην παύση του δικαστικού λειτουργού από τα καθήκοντά του, στον δικαστικό λειτουργό πρέπει να καταβληθούν οι μισθοί και τα επιδόματα που παρακρατήθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου που αυτός τελούσε σε προσωρινή αργία.»

25 Το άρθρο 101B, παράγραφος 15, ορίζει ότι, όσον αφορά την άσκηση των καθηκόντων τους, τα μέλη του ΔΣ «ενεργούν κατά την προσωπική τους κρίση και

δεν ακολουθούν οδηγίες ούτε υπόκεινται στον έλεγχο οιαδήποτε άλλου προσώπου και αρχής».

26 Τόσο η ΕΔΔ (άρθρο 96Α, παράγραφος 1) όσο και το ΔΣ (άρθρο 101Β, παράγραφος 1) αποτελούν υποεπιτροπές της Επιτροπής Διοικήσεως της Δικαιοσύνης, που συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 101Α του Συντάγματος και διέπεται από το κεφάλαιο 369 των νόμων της Μάλτας. Οι διατάξεις του άρθρου 101Α που θα μπορούσαν να είναι κρίσιμες για την παρούσα υπόθεση είναι οι εξής:

«(1) Συστήνεται Επιτροπή Διοικήσεως της Δικαιοσύνης, η οποία απαρτίζεται από τον Πρόεδρο [της Δημοκρατίας], ως Πρόεδρο, και εννέα άλλα μέλη, τα οποία έχουν ως ακολούθως:

(a) ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ως Αναπληρωτής Πρόεδρος, ο οποίος προεδρεύει σε περίπτωση απουσίας του Προέδρου·

(b) ο Γενικός Εισαγγελέας, *ex officio*·

(c) δύο μέλη, τα οποία εκλέγονται μεταξύ των δικαστών των ανωτέρων δικαστηρίων για θητεία τεσσάρων ετών·

(d) δύο μέλη, τα οποία εκλέγονται μεταξύ των ειρηνοδικών που υπηρετούν στα κατώτερα δικαστήρια για θητεία τεσσάρων ετών·

(e) δύο μέλη, τα οποία διορίζονται για θητεία τεσσάρων ετών, και επιλέγονται το ένα από τον πρωθυπουργό και το άλλο από τον αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως, έκαστο των οποίων πρέπει να είναι τουλάχιστον σαράντα πέντε ετών και να χαίρει του γενικού σεβασμού της κοινής γνώμης, καθώς και να χαρακτηρίζεται από ακεραιότητα και ειλικρίνεια·

(f) ο Πρόεδρος της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων, *ex officio*.

(2) Ο Πρόεδρος [της Δημοκρατίας] έχει απλώς την αποφασιστική ψήφο· όταν ο Αναπληρωτής Πρόεδρος προεδρεύει σε συνεδρίαση της Επιτροπής διατηρεί την αρχική του ψήφο μαζί με το δικαίωμα αποφασιστικής ψήφου.

[...]

(4) (a) Δεν μπορεί να επιλεγεί προς διορισμό ή να εξακολουθήσει να διατηρεί τη θέση του ως μέλος της Επιτροπής Διοικήσεως της Δικαιοσύνης πρόσωπο:

(i) που είναι Υπουργός, Υφυπουργός, βουλευτής της Βουλής των Αντιπροσώπων ή μέλος τοπικής κυβερνητικής αρχής·

[...]

[...]

(5) [...]

(b) Όταν μέλος της Επιτροπής απομακρύνεται από τη θέση του ή απέχει από την άσκηση των καθηκόντων του, ο Πρόεδρος [της Δημοκρατίας] ενεργώντας κατά την εύλογη προσωπική του κρίση διορίζει ως αναπληρωματικό μέλος της Επιτροπής, πρόσωπο το οποίο, κατά την προσωπική του κρίση, διαθέτει τα ίδια προσόντα και χαρακτηριστικά με αυτά εκείνου που αναπληρώνει.

(c) Στην περίπτωση που τα μέλη τα οποία πρόκειται να επιλεγούν δυνάμει των στοιχείων (c) και (d) της παραγράφου (1) του παρόντος άρθρου ή τα οποία πρόκειται να διοριστούν δυνάμει του στοιχείου (e) της ίδιας παραγράφου, δεν επιλεγούν ή δεν διοριστούν εντός δύο εβδομάδων από τη στιγμή που καλούνται προς τούτο από τον Πρόεδρο [της Δημοκρατίας], ο Πρόεδρος [της Δημοκρατίας], ο οποίος για την πραγματοποίηση των διορισμών αυτών ενεργεί κατά την εύλογη προσωπική του κρίση, διορίζει στη θέση τους πρόσωπα τα οποία, κατά την άποψή του, έχουν τα ίδια προσόντα και χαρακτηριστικά με τα μέλη αυτά.

[...]

(7) Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, τα μέλη της Επιτροπής και οποιασδήποτε υποεπιτροπής της ενεργούν κατά την προσωπική τους εκτίμηση και δεν ακολουθούν οδηγίες ούτε υπόκεινται στον έλεγχο οιασδήποτε προσώπου ή αρχής.

[...]

(9) Στην Επιτροπή Διοικήσεως της Δικαιοσύνης διορίζεται γραμματέας ο οποίος ενεργεί επίσης ως γραμματέας κάθε υποεπιτροπής της Επιτροπής. Ο γραμματέας της Επιτροπής επιλέγεται από την Επιτροπή μεταξύ των δημοσίων υπαλλήλων που υπηρετούν στα δικαστήρια ή από τους νομικούς επαγγελματίες. Ο γραμματέας ασκεί τα καθήκοντά του μέχρι να παυθεί από την Επιτροπή.

(10) Πρόσωπο το οποίο μετέχει στη σύνθεση της Επιτροπής Διοικήσεως της Δικαιοσύνης ή οποιασδήποτε από τις υποεπιτροπές της μπορεί μεν να απομακρυνθεί από τη θέση του από τον Πρόεδρο [της Δημοκρατίας], ο οποίος ενεργεί κατόπιν γνωμοδοτήσεως του οργάνου ή του αξιωματούχου που διόρισε το συγκεκριμένο πρόσωπο, πλην όμως μπορεί να απομακρυνθεί μόνο λόγω αδυναμίας ασκήσεως των καθηκόντων του (είτε αυτή οφείλεται σε σωματική ή πνευματική αναπηρία είτε σε οποιονδήποτε άλλο λόγο) ή λόγω ανάρμοστης συμπεριφοράς.

(11) Τα καθήκοντα της Επιτροπής Διοικήσεως της Δικαιοσύνης συνίστανται:

- (a) στην εποπτεία των εργασιών όλων των ανωτέρων και κατωτέρων δικαστηρίων και στην υποβολή γνωμοδοτήσεων στον Υπουργό Δικαιοσύνης σχετικά με ένδικα βοηθήματα, τα οποία, κατά την άποψή της, [είναι πρόσφορα] για την αποτελεσματικότερη λειτουργία των δικαστηρίων αυτών·
- (b) στην υποβολή γνωμοδοτήσεων στον Υπουργό Δικαιοσύνης επί οποιουδήποτε ζητήματος σχετίζεται με την οργάνωση της διοικήσεως της δικαιοσύνης·
- [...]
- (f) στο να εφιστά την προσοχή οποιουδήποτε δικαστή ή ειρηνοδίκη, σε οποιοδήποτε δικαστήριο και αν υπηρετεί αυτός, επί παντός ζητήματος ενδέχεται να συντελέσει στην αποτελεσματική και ορθή λειτουργία του οικείου δικαστηρίου·
- [...]
- (h) σε οτιδήποτε άλλο προβλέπεται εκ του νόμου.
- (12) Η Επιτροπή Διοικήσεως της Δικαιοσύνης υποβάλλει στον Υπουργό Δικαιοσύνης ετήσια έκθεση πεπραγμένων όσον αφορά τις δραστηριότητές της κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος και μπορεί, οποτεδήποτε το κρίνει σκόπιμο ή της ζητηθεί από τον εν λόγω Υπουργό, να αναφέρει οποιοδήποτε μεμονωμένο ζήτημα στον Υπουργό αυτό.
- (13) Οι εξουσίες του Προέδρου [της Δημοκρατίας], βάσει οποιασδήποτε διατάξεως σχετικά με τις αντικαταστάσεις δικαστών και ειρηνοδικών καθώς και την ανάθεση καθηκόντων σε δικαστές και ειρηνοδίκες ασκούνται κατόπιν γνωμοδοτήσεως του Υπουργού Δικαιοσύνης, ο οποίος ωστόσο, στο πλαίσιο της γνωμοδοτικής του λειτουργίας προς τον Πρόεδρο [της Δημοκρατίας] ενεργεί σε συμμόρφωση προς τις σχετικές με το εκάστοτε ζήτημα συστάσεις του Προέδρου του Ανωτάτου Δικαστηρίου:

Στην περίπτωση που ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου δεν υποβάλει την πρότασή του στον Υπουργό, και εφόσον ο Υπουργός το κρίνει σκόπιμο, μπορεί να συμβουλευσει τον Πρόεδρο [της Δημοκρατίας] επί του ζητήματος, καθ' οιονδήποτε τρόπο θεωρήσει σκόπιμο, υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις:

Σε αυτήν την περίπτωση, δημοσιεύει πάραυτα στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως την ανακοίνωση του γεγονότος μαζί με τους λόγους που οδήγησαν στην απόφαση αυτή και γνωστοποιεί το συγκεκριμένο γεγονός στη Βουλή των Αντιπροσώπων, το αργότερο μέχρι τη δεύτερη συνεδρίαση του εν λόγω σώματος αμέσως μετά την υποβολή της γνωμοδοτήσεως στον Πρόεδρο [της Δημοκρατίας].

(14) Το ζήτημα αν η Επιτροπή Διοικήσεως της Δικαιοσύνης έχει εκτελέσει νομίμως τα καθήκοντα που της ανατίθενται από το παρόν Σύνταγμα δεν υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο.»

**Τα επιχειρήματα των διαδίκων σχετικά με την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως**

- 27 Κατόπιν της αιτήσεως της προσφεύγουσας προς το αιτούν δικαστήριο για την υποβολή αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 7ης Οκτωβρίου 2019, το αιτούν δικαστήριο διέταξε την κατάθεση παρατηρήσεων σχετικά με το κατά πόσον θα πρέπει ή όχι να υποβάλει τη σχετική αίτηση.
- 28 Στις παρατηρήσεις της, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, από αντικειμενικής απόψεως, η σχεδόν απεριόριστη διακριτική ευχέρεια που έχει ο Πρωθυπουργός όσον αφορά τον διορισμό των δικαστικών λειτουργών, όπως αυτή προκύπτει από την ανάγνωση των σχετικών άρθρων του Συντάγματος, δεν δημιουργεί εφησυχασμό και ενσπείρει αμφιβολίες όσον αφορά τη διάκριση μεταξύ δικαστικών λειτουργών και εξωτερικών παραγόντων οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν επιπτώσεις στην αμεροληψία και την ανεξαρτησία τους.
- 29 Όσον αφορά την ουσία της υποθέσεως, η προσφεύγουσα προσθέτει ότι θα αποδείξει ότι τουλάχιστον 19 δικαστικοί λειτουργοί οι οποίοι διορίστηκαν από το 2013 και εντεύθεν, είχαν έντονη πολιτική δραστηριότητα στο Εργατικό Κόμμα, το οποίο πλέον αποτελεί την κυβερνητική πλειοψηφία, ή διορίστηκαν κατά τρόπο που δημιουργεί υπόνοιες πολιτικής παρεμβάσεως στο δικαστικό σώμα. Συνολικώς, οι διορισμοί που πραγματοποιήθηκαν από το 2013 και εντεύθεν αφορούν τον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου, καθώς και 11 νέους δικαστές επί συνόλου 23 δικαστών (ήτοι, ποσοστό 48 % των δικαστών) και 12 νέους ειρηνοδίκες επί συνόλου 22 ειρηνοδικών (ήτοι, ποσοστό 55 % των ειρηνοδικών). Όλοι αυτοί οι δικαστικοί λειτουργοί διορίστηκαν από τον ίδιο Πρωθυπουργό, ο οποίος έχει τον τελευταίο λόγο όσον αφορά τον διορισμό των δικαστών. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι αυτή η διακριτική ευχέρεια είναι αυθαίρετη, δεν υπόκειται σε σαφείς και αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια, δεν υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο και δεν δεσμεύεται νομικώς από τη γνωμοδότηση της ΕΔΔ, η οποία θεσπίστηκε με τις τροποποιήσεις που υιοθετήθηκαν το 2016. Τούτο σημαίνει ότι δεν υφίσταται κάποιος μηχανισμός «ελέγχου και σταθμίσεως» της εξουσίας εκτιμήσεως του Πρωθυπουργού.
- 30 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση που διεξήχθη στις 30 Οκτωβρίου 2019, η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι με την προσφυγή της στρέφεται κατά του συνόλου των διορισμών που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Απριλίου 2019, καθώς και κατά οποιουδήποτε άλλου διορισμού ενδέχεται να πραγματοποιήθηκε από την ημερομηνία εκείνη και έπειτα. Υποστηρίζει ότι οι διορισμοί αυτοί πραγματοποιήθηκαν παρά την ύπαρξη της γνωμοδοτήσεως της Επιτροπής της Βενετίας, στην οποία η εν λόγω Επιτροπή διατύπωσε τη θέση της σχετικά με τον

τρόπο που διορίζονται οι δικαστικοί λειτουργοί στο μαλτέζικο νομικό σύστημα. Συγκεκριμένα, στο σημείο 43 της γνωμοδοτήσεώς της, η Επιτροπή της Βενετίας συμπεραίνει ότι: «[...] οι συνταγματικές τροποποιήσεις του 2016, με τις οποίες συστάθηκε η ΕΔΔ, αποτελούν βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, ωστόσο αδυνατούν να διασφαλίσουν τη δικαστική ανεξαρτησία. Επιβάλλεται η λήψη περαιτέρω μέτρων. Η αρχή της ανεξαρτησίας του δικαστικού σώματος απαιτεί η επιλογή των δικαστών και των ειρηνοδικών να γίνεται με βάση την αξία τους και δεν επιτρέπει οποιαδήποτε πολιτική παρέμβαση. Ο Πρωθυπουργός δεν θα πρέπει να έχει την εξουσία επηρεασμού των διορισμών δικαστών και ειρηνοδικών. Τούτο ανοίγει την πόρτα σε πιθανές πολιτικές επιρροές, πράγμα το οποίο δεν συνάδει προς τις σύγχρονες έννοιες της ανεξαρτησίας του δικαστικού σώματος».

- 31 Η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι η αίτηση προδικαστικής απόφασης θα πρέπει να εξεταστεί κατά επείγουσα προτεραιότητα και ότι, εν τω μεταξύ, θα πρέπει να ληφθούν ασφαλιστικά μέτρα.
- 32 Από την πλευρά του, ο καθού υποστηρίζει ότι τόσο το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας όσο και το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη γίνονται σεβαστά στη Μάλτα. Συναφώς, οι διορισμοί που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Απριλίου 2019, έγιναν κατά ρητή εφαρμογή των διατάξεων του Συντάγματος και σε συμμόρφωση προς το δίκαιο της Ένωσης. Ο καθού διατείνεται ότι μεταξύ αυτών των συγκεκριμένων διορισμών και οποιουδήποτε άλλου διορισμού δικαστικών λειτουργών που πραγματοποιήθηκε από τη θέση σε ισχύ του Συντάγματος της Μάλτας το 1964 και εντεύθεν, δεν υπάρχει καμία διαφορά πέραν του γεγονότος ότι, σε αντίθεση με τους διορισμούς που πραγματοποιήθηκαν πριν από το 2016, οι υποψήφιοι αυτοί αποτέλεσαν το αντικείμενο αξιολογήσεως που διενεργήθηκε από την ΕΔΔ, η οποία συστάθηκε με το άρθρο 96Α του Συντάγματος, όσον αφορά την καταλληλότητά τους. Η ΕΔΔ αποτελείται από μέλη τα οποία διαθέτουν ανεξαρτησία όχι μόνον από συνταγματικής απόψεως αλλά και σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων τους.
- 33 Ο καθού υποστηρίζει επίσης ότι το σύστημα διορισμών των δικαστικών λειτουργών συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις του άρθρου 19, παράγραφος 1, ΣΕΕ και του άρθρου 47 του Χάρτη, όπως αυτά έχουν ερμηνευθεί από το Δικαστήριο της Ένωσης. Για την ακρίβεια, το σύστημα αυτό αντιστοιχεί στον τρόπο με τον οποίο διορίζονται οι δικαστές στο Δικαστήριο της Ένωσης δυνάμει του πρώτου εδαφίου του άρθρου 253 ΣΛΕΕ, όπου η γνωμοδότηση της επιτροπής του άρθρου 255 δεν δεσμεύει την οριστική απόφαση που λαμβάνουν οι κυβερνήσεις των κρατών μελών. Στο μαλτέζικο σύστημα, η ΕΔΔ, η οποία συστάθηκε με το άρθρο 96Α του Συντάγματος, υποβάλει τις συστάσεις της ως προς την καταλληλότητα ενός προσώπου να υπηρετήσει ως μέλος του δικαστικού σώματος. Καίτοι οι συστάσεις αυτές δεν είναι δεσμευτικές, εντούτοις, η απόφαση μη συμμορφώσεως προς αυτές υπόκειται σε υποχρέωση δημοσιεύσεως, δυνάμει των άρθρων 96, παράγραφος 4, και 100, παράγραφος 6, του Συντάγματος.
- 34 Ο καθού υποστηρίζει ότι στην υπό κρίση υπόθεση δεν απαιτείται η λήψη ασφαλιστικών μέτρων, στον βαθμό που δεν γίνεται επίκληση δικαιώματος που

απορρέει από το δίκαιο της Ένωσης. Επιπλέον, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι η προσφεύγουσα θα υποστεί ανεπανόρθωτη βλάβη στην περίπτωση που δεν ληφθούν τέτοια μέτρα.

- 35 Όσον αφορά το αίτημα εφαρμογής της ταχείας διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 105 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ο καθού υποστηρίζει ότι, καίτοι η προσφεύγουσα στρέφεται συγκεκριμένα κατά των διορισμών που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Απριλίου 2019, κατά τα φαινόμενα, η προσφεύγουσα, ουσιαστικά, αμφισβητεί το σύνολο των διορισμών που πραγματοποιήθηκαν από το 2013 και έπειτα (ήτοι, από τότε που υπήρξε η αλλαγή του κυβερνώντος πολιτικού κόμματος). Λαμβανομένου υπόψη ότι το σύστημα διορισμών των μελών του δικαστικού σώματος είχε παραμείνει όπως ήταν αρχικά, ήτοι από τότε που τέθηκε σε ισχύ το Σύνταγμα, μέχρι και το 2016, όταν θεσπίστηκε ο μηχανισμός αξιολογήσεως της καταλληλότητας των υποψηφίων από την ΕΔΔ, το αίτημα της προσφεύγουσας επηρεάζει κατ' ανάγκην κάθε διορισμό δικαστή ή ειρηνοδίκη που πραγματοποιήθηκε μέχρι και σήμερα. Υπ' αυτό το πρίσμα, ο καθού υποστηρίζει ότι η άκρως ευαίσθητη φύση της υποθέσεως επιτάσσει την επίδειξη πολύ μεγάλης προσοχής στον χειρισμό της. Για τον λόγο αυτό, ο καθού φρονεί ότι στην παρούσα αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δεν πρέπει να εφαρμοστεί η ταχεία διαδικασία. Ο καθού η προσφυγή υποστηρίζει ότι οι συντεταγμένες προθεσμίες που τυγχάνουν εφαρμογής στο πλαίσιο της συγκεκριμένης διαδικασίας δεν θα επιτρέψουν στους διαδίκους να αναπτύξουν τα επιχειρήματά τους λεπτομερώς όπως επιτάσσει η συγκεκριμένη υπόθεση, γεγονός το οποίο ενδέχεται να έχει δραστικές επιπτώσεις στη μαλτέζικη έννομη τάξη, στην ασφάλεια δικαίου κάθε αποφάσεως και διατάξεως που έχει εκδοθεί από τα μαλτέζικα δικαστήρια μέχρι σήμερα και, εν γένει, στη συνταγματική τάξη της χώρας.

#### **Λόγοι για την υποβολή αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως**

- 36 Κατόπιν λεπτομερέστατης αναλύσεως των ως άνω παρατηρήσεων, το αιτούν δικαστήριο φρονεί ότι η υπό κρίση υπόθεση επιτάσσει την παροχή κατευθυντηρίων γραμμών από το Δικαστήριο ως προς την ερμηνεία του άρθρου 19, παράγραφος 1, ΣΕΕ και του άρθρου 47 του Χάρτη στο πλαίσιο των περιστάσεων της παρούσας υποθέσεως.
- 37 Το αιτούν δικαστήριο παραπέμπει στην απόφαση που εκδόθηκε στις 24 Ιουνίου 2019, Επιτροπή κατά Πολωνίας (C-619/18, EU:C:2019:531), στην οποία οι διάδικοι της παρούσας υποθέσεως έχουν κάνει αρκετές και λεπτομερείς παραπομπές. Κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου, πολλά από τα ζητήματα που εγείρονται στην παρούσα υπόθεση εξετάστηκαν στην προαναφερθείσα απόφαση. Ωστόσο, υπάρχουν αρκετά ζητήματα τα οποία βαίνουν πέραν των όσων κρίθηκαν στην απόφαση εκείνη και δεν φαίνεται να έχουν ακόμη εξεταστεί.

- 38 Το αιτούν δικαστήριο φρονεί ότι το κύριο ζήτημα επί του οποίου καλείται να αποφανθεί αφορά τη διακριτική ευχέρεια που διαθέτει ο Πρωθυπουργός δυνάμει των άρθρων 96, 96Α και 100 του Συντάγματος κατά τον διορισμό του συνόλου των δικαστικών λειτουργών και το πώς αυτή η διακριτική ευχέρεια ενισχύθηκε, ή μη, από τις συνταγματικές τροποποιήσεις του 2016. Πάντως, το αιτούν δικαστήριο φρονεί ότι το συγκεκριμένο ζήτημα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της συνολικής αξιολογήσεως του συστήματος, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη στη Μάλτα.

### **Προδικαστικά ερωτήματα**

- 39 Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, το αιτούν δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να εξετάσει τα ακόλουθα ζητήματα προκειμένου να του παράσχει την απαιτούμενη συνδρομή ώστε να αποφανθεί επί της υποθέσεως που εκκρεμεί ενώπιόν του:
- 1) Πρέπει να θεωρηθεί ότι το δεύτερο [εδάφιο] του άρθρου 19, παράγραφος 1, ΣΕΕ και το άρθρο 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε αυτοτελώς είτε από κοινού, τυγχάνουν εφαρμογής όσον αφορά τη νομική ισχύ των άρθρων 96, 96Α και 100 του Συντάγματος της Μάλτας;
  - 2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, πρέπει να θεωρηθεί ότι η εξουσία που διαθέτει ο Πρωθυπουργός στη διαδικασία διορισμού των δικαστικών λειτουργών στη Μάλτα συνάδει με το άρθρο 19, παράγραφος 1, ΣΕΕ, και το άρθρο 96Α του Συντάγματος, το οποίο τέθηκε σε ισχύ το 2016;
  - 3) Στην περίπτωση που θεωρηθεί ότι η εξουσία του Πρωθυπουργού δεν συνάδει με τις προαναφερθείσες διατάξεις, πρέπει το γεγονός αυτό να ληφθεί υπόψη σε σχέση με τους μελλοντικούς μόνο διορισμούς ή θα πρέπει επίσης να επηρεάσει και τους διορισμούς που πραγματοποιήθηκαν κατά το παρελθόν;

### **Αίτηση εφαρμογής της ταχείας προδικαστικής διαδικασίας**

- 40 Λαμβανομένου υπόψη ότι το συγκεκριμένο ζήτημα όχι μόνον άπτεται του δημοσίου και εθνικού συμφέροντος, αλλά και θέτει υπό σοβαρή αμφιβολία τη συνέχεια και τις βάσεις του δικαστικού συστήματος και, στον βαθμό που το εν λόγω ζήτημα εξαρτάται από την έκβαση της υπό κρίση υποθέσεως, το αιτούν δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο της Ένωσης να εξετάσει την υπό κρίση υπόθεση κατά επείγουσα προτεραιότητα δυνάμει της ταχείας διαδικασίας που προβλέπεται από το άρθρο 105, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.